

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИНТЕЗ І АНАЛІЗ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН І ЛІКАРСЬКИХ СУБСТАНЦІЙ

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю, присвяченої
80-річчю з дня народження доктора фармацевтичних наук,
професора О. М. Гайдукевича

12-13 квітня 2018 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2018

Редакційна колегія:

проф. А. А. Котвіцька, акад. НАН України, проф. В. П. Черних, доц. А. І. Федосов, проф. А. Л. Загайко, проф. І. С. Гриценко, проф. В. А. Георгіянц, проф. Л. А. Шемчук, проф. Л. О. Перехода, проф. О. М. Свечнікова, проф. С. В. Колісник

Синтез і аналіз біологічно активних речовин і лікарських субстанцій : тези доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 80-річчю з дня народження доктора фармацевтичних наук, професора О. М. Гайдукевича (12-13 квітня 2018 р.). – Х. : НФаУ, 2018. – 404 с.

Збірка містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Синтез і аналіз біологічно активних речовин і лікарських субстанцій» (12-13 квітня 2018 р.). Матеріали згруповано за науковими напрямками: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук, дослідження зв'язку структура – активність, методи фармакологічного скринінгу; сучасні підходи до створення нових лікарських та косметичних засобів, функціональних харчових та дієтичних добавок; аналітичні аспекти у синтезі біологічно активних сполук та створенні нових лікарських засобів; контроль якості лікарської рослинної сировини, фітопрепаратів, парфумерно-косметичних засобів та функціональних харчових добавок; сучасний фармацевтичний аналіз та стандартизація ліків; хіміко-токсикологічний аналіз біологічно активних речовин та лікарських засобів.

Для широкого кола науковців та практичних працівників фармації і медицини.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність опублікованих результатів повну відповідальність несуть автори.

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ВОДОРОЗЧИННИХ ПОЛІСАХАРИДІВ В ЛИСТІ ТА НАСІННІ ШПИНАТУ ГОРОДНЬОГО СОРТІВ «КРАСЕНЬ ПОЛІССЯ» ТА «ФАНТАЗІЯ»

Гриненко У.В., Журавель І.О.

*Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
grinenkoulyana@gmail.com*

Полісахариди – це високомолекулярні полімерні сполуки, мономерами яких є залишки цукрів. Вони мають широкий спектр біологічної активності та застосовуються як відхаркувальні, обволікаючі, пом'якшувальні, протизапальні і противиразкові засоби. Однак, не дивлячись на це, інтерес до вивчення рослинних полісахаридів та пошук їх джерел значно виріс. Це пояснюється тим, що виявляються нові види їх активності, такі як антиексудативна та антипроліферативна. Тому, рослинні полісахариди представляють собою перспективний комплекс біологічно активних речовин для корекції або комплексної терапії багатьох захворювань.

Шпинат городній (*Spinacia oleracea* L.) – представник родини Амарантові (*Amaranthaceae*), який культивується в Україні як листовий овоч. У дикому вигляді зустрічається в Західній Азії, батьківщиною є Персія (територія сучасного Ірану). У шпинаті городньому недостатньо вивчений хімічний склад, в Україні він є неофіційною рослиною.

Тому, метою нашої роботи було визначення кількісного вмісту водорозчинних полісахаридів в листі та насінні шпинату городнього сортів «Красень полісся» та «Фантазія».

Об'єктами дослідження було обрано насіння та листя шпинату городнього сортів «Красень полісся» та «Фантазія», які були зібрані на дослідницьких ділянках Інституту овочівництва і баштанництва НААН України в 2016-2017 роках. Сировину попередньо висушували при температурі 30°C, подрібнювали та просіювали крізь сита з діаметром 2 мм.

Наявність полісахаридів в досліджуваних видах сировини шпинату городнього було попередньо виявлено за допомогою хімічних реакцій. Визначення кількісного вмісту полісахаридів проводили гравіметричним методом після попереднього осадження їх трикратним об'ємом спирту етилового.

За результатами проведеного аналізу було встановлено, що найбільша кількість водорозчинних полісахаридів містилося в листі шпинату городнього сорту «Красень полісся» та становила $1,95 \pm 0,06\%$. Дещо менший вміст був в листі сорту «Фантазія» - $1,78 \pm 0,08\%$. В незначній кількості водорозчинні полісахариди визначили в насінні шпинату городнього. Так, в насінні сорту «Фантазія» їх вміст становив $0,27 \pm 0,02\%$, а в насінні сорту «Красень полісся» полісахаридів накопичувалося в 1,45 рази менше – $0,19 \pm 0,01\%$.

Отримані дані можуть бути використані при створенні нових лікарських засобів на основі сировини шпинату городнього та розробці відповідних розділів методів контролю якості.

- ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ВОДОРОЗЧИННИХ ПОЛІСАХАРИДІВ В ЛИСТІ ТА НАСІННІ ШПІНАТУ ГОРОДНЬОГО СОРТІВ «КРАСЕНЬ ПОЛІССЯ» ТА «ФАНТАЗІЯ» 264**
Гриненко У.В., Журавель І.О.
- ДОСЛІДЖЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ТА ЯКІСНОГО СКЛАДУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН В СУХОМУ ЕКСТРАКТІ З ТРАВИ ОСОТУ ГОРОДНЬОГО..... 265**
Делян Є.П.
- ДОСЛІДЖЕННЯ НАКОПИЧЕННЯ ПОХІДНИХ АЗУЛЕНУ В ЛІКАРСЬКІЙ РОСЛИННІЙ СИРОВИНІ ПЕРСПЕКТИВНИХ ВИДІВ РОДУ *ACHILLEA L.*..... 266**
Дуюн І.Ф., Мазулін О.В., Смойловська Г.П.
- ИЗУЧЕНИЕ УСЛОВИЙ ЭКСТРАКЦИИ ДУБИЛЬНЫХ ВЕЩЕСТВ И ГИДРОКСИКОРИЧНЫХ КИСЛОТ СИВЦА ЛУГОВОГО (*SUCCISA PRATENSIS MOENCH*)..... 268**
Ефременко Л.А., Малютин А.Ю., Васильченко А.В.
- ФАРМАКОГНОСТИЧЕСКОЕ ИЗУЧЕНИЕ НАДЗЕМНОЙ МАССЫ *PRANGOS FERULACEA LINDL.* В СТАДИИ НАЧАЛА ВЕГЕТАЦИИ 270**
Керимов Ю.Б., Исаев Д.И., Керимли Э.Г., Ахмедов Э.Ю.
- РОЗРОБКА МЕТОДУ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ГЛЮКОЗИНОЛАТІВ У КОРЕНЕПЛОДАХ РЕДЬКИ ПОСІВНОЇ..... 272**
Кисличенко В.С., Омельченко З.І., Бурлака І.С., Гліченко Н.
- ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ СЛАНЕЙ ПАРМЕЛІЇ БОРОЗДЧАТОЇ 273**
Кисличенко О.А., Процька В.В., Журавель І.О.
- РОЗРОБКА СКЛАДУ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ АНТИМІКРОБНОЇ ДІЇ..... 274**
Котенко О.М., Валігура Ю.Г., Живора Н.В.
- ХРОМАТОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ АМІНОКИСЛОТ РОСЛИН РОДИНИ *IRIDACEAE*..... 275**
Кречун А.В., Михайленко О.О., Ковальов В.М., Ковальов С.В.
- ВИЗНАЧЕННЯ ЧИСЛОВИХ ПОКАЗНИКІВ У СИРОВИНІ КАПУСТИ ГОРОДНЬОЇ..... 276**
Кузнецова М.М., Журавель І.О., Гуцол В.В.
- ВИЗНАЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ЛУШПИННЯ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ..... 277**
Кузнецова В.Ю., Кисличенко В.С.